

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! Basisschool Atheneum Etterbeek te ETTERBEEK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	42
Instelling	GO! Basisschool Atheneum Etterbeek
Directeur	Katinka BOEYKENS
Adres	Edmond Mesenslaan 2 - 1040 ETTERBEEK
Telefoon	02-732.17.04
Fax	02-738.70.79
E-mail	info@bsetterbeek.be
Website	www.bsetterbeek.be
Bestuur van de instelling	GO! Scholengroep Brussel
Adres	Oud-Strijderslaan 200 - 1140 EVERE
Scholengemeenschap	SGE BRUSSELIA I
Adres	Edmond Mesenslaan 2 - 1040 ETTERBEEK
CLB	GO! CLB Brussel
Adres	Dieleghemse Steenweg 24/26 - 1090 JETTE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	22-04-2014, 23-04-2014, 24-04-2014, 25-04-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	25-04-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	19-06-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Paul VANHAUTE
Teamleden	Frans DE BIE, Béatrice COOPMAN
Deskundige(n) behorend tot de administratie	NIHIL
Externe deskundige(n)	NIHIL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Sociale en emotionele begeleiding.....	17
4.2 Evaluatiepraktijk	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De GO! Basisschool van het Atheneum Etterbeek, is gelegen in een residentiële buurt van de Brusselse gemeente Etterbeek. Ze deelt een ruime campus samen met de secundaire afdeling. De meeste leerlingen komen uit de buurt en uit de buurgemeenten. Het merendeel van de leerlingen heeft niet het Nederlands als thuistaal. Het Frans overheerst, maar er zijn ook taalgemengde gezinnen met een diversiteit aan talen. De leerlingen komen uit diverse sociale milieus, een belangrijk aantal uit gezinnen met een hogere sociaal-economische status. Het team betreft de ouders waar het kan. Het schoolteam versterkt zijn expertise door samen te werken met externe ondersteuningsinitiatieven, de pedagogische begeleidingsdienst en de eigen scholengroep. Het lerarenteam is vrij stabiel, de leraren komen overwegend van buiten Brussel.

Na het vooronderzoek op 31-03-2014 bepaalde het inspectieteam de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling kwamen wiskundige initiatie en muzische vorming in de kijker, in de lagere afdeling de leergebieden wiskunde en muzische vorming. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de sociale en emotionele ontwikkeling en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Tenslotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek wijst uit dat de leraren van de kleuterafdeling de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en muzische vorming op een geïntegreerde en evenwichtige wijze nastreven. Resultaten van methodegebonden, centrale en genormeerde toetsen wijzen er op dat de leerlingen van de lagere afdeling aanvaardbare tot degelijke resultaten behalen en de eindtermen ruim bereiken voor het leergebied wiskunde. Het leergebied muzische vorming is in de lagere afdeling nog in een experimenteer- en implementatiefase. Het aanbod voor dit leergebied is hier vooralsnog onvoldoende evenwichtig, samenhangend en volledig. Hiervoor bereikt het team de eindtermen nog niet.

Het schoolteam toont aan dat het voortdurend werkt aan de kwaliteitsverbetering van haar onderwijsaanbod en –organisatie. Het team analyseert de aanwezige observatie- en evaluatiegegevens om er ook op schoolniveau conclusies uit te trekken en er samen acties aan te verbinden. De school pakt zo stap per stap de verschillende leergebieden aan. Op dit moment staat wiskunde in de kijker in beide onderwijsniveaus. De leerplannen zijn hierbij richtinggevend. In de kleuterafdeling werken de leraren rond rekentaal, rekenroutines en meten. Zij ontwikkelen een observatie-instrument om de beeldvorming van de kleuters nog te versterken. In de lagere afdeling ligt het accent onder meer op probleemoplossende vaardigheden, rekenverhalen, differentiatie en verlengde instructie. In beide afdelingen leidt deze strategie voor wiskunde tot een degelijk en doelgericht aanbod.

Het pleit voor de leraren dat ze meer en meer aandacht besteden aan een brede vorming voor de leerlingen. Zo ontwikkelt de school sinds kort een beleidsplan voor muzische vorming onder impuls van een kunst- en cultuurcoördinator. De leraren blijven verantwoordelijk voor het muzisch aanbod. De mate waarin ze hierin slagen is leraarafhankelijk. Deze strategie leidt op termijn tot dialoog en een meer planmatige aanpak, een nog bewuster en doelmatiger omgaan met de invulling van de verschillende muzische domeinen en een sterker cultureel aanbod.

In de kleuterafdeling leidt de geïntegreerde aanpak al tot een rijk en evenwichtig aanbod. Hier heerst een muzische sfeer. In de lagere afdeling streeft het team nog naar een verhoging van de samenhang en het evenwicht. Ondanks het feit dat het team zich aan het begin van een ontwikkelingsproces bevindt, toont het team sporen van waardevolle persoonlijke en gezamenlijke initiatieven waarbij de leraren bij de uitwerking van de muzische activiteiten bewuster omgaan met het muzisch proces. De uitwerking van een doelgericht evaluatiebeleid voor muzische vorming in het kader van talentontwikkeling is nog een werkpunt voor de nabije toekomst. Verdere professionalisering, overleg, coaching en gerichte sturing zijn nodig om alle teamleden voldoende vertrouwd te maken met elk domein van dit leergebied en om het leerplan beter toe te passen.

Het schoolteam bekommert zich om de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen. De school werkt preventief aan een goed basisklimaat, betrokkenheid en sociale relaties. Ook het welbevinden van ouders en leraren krijgt de nodige aandacht.

De school heeft een impliciete visie op evaluatie. Het schoolteam toont aan dat ze de evaluaties inzet om het leerproces van de leerlingen te ondersteunen, na te gaan of de gestelde leerdoelen op het einde van een leer- of onderwijsperiode zijn bereikt en om verbeteringsprocessen aan te sturen.

Het participatief beleid en de open communicatie in dit team zorgen voor een sterke ontwikkelingsdynamiek. Het team ontwikkelt schooleigen visies, stelt prioriteiten voorop en werkt planmatig aan de uitwerking ervan. Het team streeft een hoge onderwijskwaliteit na en toont een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het onderwijsaanbod. De leraren volgen nascholing, zoeken ondersteuning, hospiteren, overleggen en sturen hun werking bij.

Het inspectieteam formuleert een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarden 'onderwijsdoelstellingen', 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en 'de overige erkenningsvoorwaarden'. Doordat de school aantoont dat ze voldoende beleidskracht en zelfevaluerend vermogen heeft om het tekort voor muzische vorming in de lagere afdeling weg te werken, beslist het inspectieteam om dit te delibereren. De evolutie die de school de laatste jaren doormaakte, de gedrevenheid van het schoolteam om samen school te maken en de gezamenlijke doelgerichtheid maken dat het inspectieteam erop vertrouwt dat de school verder zal blijven werken aan de systematische kwaliteitsverhoging van haar onderwijsaanbod.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

- Sociale en emotionele begeleiding

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De leraren van de kleuterafdeling streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie op een geïntegreerde wijze na. De verschillende domeinen van dit leergebied komen op een evenwichtige en samenhangende wijze aan bod. De leraren creëren in belangrijke mate krachtige en gestructureerde leeromgevingen waarbij de kleuters veel kansen tot handelend leren krijgen. Het team volgt de ontwikkeling van de kleuters op.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming in voldoende mate na. Uit het onderwijsaanbod en de onderwijspraktijk blijkt dat het team ruime kansen creëert tot exploreren en experimenteren. De verschillende domeinen komen voldoende doelgericht, evenwichtig, samenhangend en gevarieerd aan bod. Het kleuterteam creëert een muzisch klimaat door tal van muzische activiteiten in haar werking te integreren. Het team heeft in groeiende mate aandacht voor cultuureducatie.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leraren van de kleuterafdeling gebruiken de leerplannen als referentiekader om hun activiteiten doelgericht te plannen. Zij maken jaarlijks een overzicht van de verschillende thema's, overleggen geregeld over de inhoud en formuleren passende realistische en operationele doelen die aansluiten op de leerplandoelen. Het team bewaakt de frequentie van de na te streven leerplandoelen en reflecteert in toenemende mate op de hiaten en de bijsturing van het aanbod. Het toont bereidheid om dit verder te continueren. De kleuters krijgen minder kansen om mee de thema's te bepalen, maar de leraren benutten wel mogelijkheden om de kleuters te betrekken bij de uitwerking van het actuele thema, zowel naar interesses als naar materialen. De leraren reflecteren geregeld op de gegeven activiteiten, hun didactische aanpak en de interactie met kleuters. Naar aanleiding van de analyse van outputgegevens over wiskunde is het schoolteam gestart met een optimaliseringstraject. Het team van de kleuterafdeling werkte een beleidsplan uit met de expliciete aandacht voor het gebruik van rekentaal in de hoeken, de uitwerking van een eenduidig observatie-instrument, de aandacht voor het domein meten en de ontwikkeling van herkenbare, terugkerende en betekenisvolle wiskunde-activiteiten als prioriteiten. Het krijgt hierbij hulp van een extern ondersteuningsinitiatief. Zo werken de leraren dit schooljaar een lijst met wiskundige begrippen uit die ze kunnen gebruiken zowel bij de voorbereiding van het thema, bij de hoekverrijking, bij de evaluatie als bij de zorgondersteuning.

Binnen de thema's komen alle domeinen van wiskundige initiatie en muzische vorming voldoende evenwichtig in een natuurlijke samenhang en in onderling verband met de andere leergebieden aan bod. Het team verfijnt de visie voor muzische vorming op schoolniveau tijdens gezamenlijke studiemomenten. Het wordt hierbij ondersteund door een kunst- en cultuurcoördinator. Dit leidt in de kleuterafdeling tot een bewust en doelmatig omgaan met de invulling van de verschillende muzische domeinen. Binnen de planning en de activiteiten leggen de leraren de klemtoon op het muzisch exploreren en experimenteren, het beschouwen en het creëren. Voortdurend is er dialoog tussen kleuters onderling en tussen de kleuters en de leraar. Het muzisch werken binnen de domeinen beeld, muziek en beweging leidt tot mooie realisaties en processen. Toch zijn er nog verschillen in werken naar model of de realisatie van authentieke creaties. Momenteel versterkt het team het domein drama. In een enkele klas is de aandacht voor doelen betreffende media sterk ingevuld binnen het onderwijsaanbod. Daarnaast organiseert de school tal van muzische momenten, projecten en klasdoorbrekende activiteiten en heeft ze aandacht voor cultuureducatie.

De kleuters krijgen veel speelleerkansen met mogelijkheden voor probleemoplossende vaardigheden, actief en zelfstandig leren. De hoeken- en contractborden sturen de werking in de hogere groepen mee aan.

Leraren stellen jaaroverzichten op en bespreken de ontwikkeling van de kleuters tijdens de overgangsgesprekken. De leraren van de oudste kleuters maken in toenemende mate afspraken met leraren van het eerste leerjaar. Zij organiseren waardevolle integratieactiviteiten tussen de kleuter- en lagere afdeling.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

Het kleuterteam benut de onderwijstijd optimaal. Het klasmanagement van de leraren is kwaliteitsvol. Er is een krachtige interactie tussen leraren en kleuters. De teamleden verrijken de hoeken en de klasbeelden doelgericht, werken betekenisvolle activiteiten uit en zorgen voor een positief en veilig klasklimaat. In enkele klassen is sprake van een aanzet tot didactische vervroeging.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De klasinrichting toont aan dat de school in alle groepen uitdagende en aantrekkelijke materialen inzet om de ontwikkelingsdoelen voor de onderzochte leergebieden na te streven. Een aantal materialen, onder meer voor drama, media en muziek, kan nog worden op punt gesteld. De kalenders zijn op elkaar afgestemd. De klaswanden en hoeken wijzen op heel wat wiskundige activiteiten. De ontwikkeling van wiskundige koffers bij de oudste kleuters is een mooie verwezenlijking om een doelgericht aanbod te creëren voor wat handelend spelen betreft. Het kleuterteam creëert een muzisch klimaat door onder meer tal van muzische momenten in haar werking te integreren. Enkele leraren gebruiken de nieuwe media op een voortreffelijke wijze.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem

Het kleuterteam neemt gestandaardiseerde tests af, maar ontwikkelt een schooleigen observatie-instrument voor wiskundige initiatie. De leraren analyseren en communiceren de resultaten van de evaluaties en de klaseigen observaties, onder meer tijdens het multidisciplinair overleg (MDO). De leraren brengen het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van de kleuters in kaart. De evaluatie voor muzische vorming is summier en vaak beperkt tot technische aspecten. Leraren kennen de talenten van de kleuters, maar brengen ze nog niet optimaal in kaart om intentioneel de talenten verder aan te spreken en verder te ontwikkelen.

Een nieuw digitaal schoolplatform geeft volgens de leraren kansen om de evaluaties doelgerichter uit te werken om zo de ontwikkeling van de kleuters nog beter te kunnen opvolgen.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk

*Interne en externe
communicatie
Evenwichtig en volledig*

Met een 'groeiboekje' brengen de leraren bij de ouders verslag uit over de ontwikkeling van de kleuter en dat op een positieve, ontwikkelingsgerichte wijze. Zij hebben hierbij aandacht voor de talenten van de kleuters. Het team brengt de ouders op de hoogte van de thema's en de activiteiten met weekbrieven en heen- en weerschriftjes.

Begeleiding
Leerbegeleiding

*Beeldvorming
Zorg*

De leerbegeleiding is doelgericht en in toenemende mate handelingsgericht. De leraren zorgen voor een sterke beeldvorming van de kleuters. De initiatieven in functie van de zorgondersteuning zijn opgelijst binnen de planning. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt en doelen voor de zorghulp vooropgesteld. De leraren bespreken de evaluatiegegevens en de sociale aspecten van kleuters die ondersteuning nodig hebben op een pre-multidisciplinair overleg en verfijnen deze gegevens op het multidisciplinair overleg. De leraren formuleren de zorgvraag in toenemende mate vanuit het standpunt van de kleuter. Leraren organiseren vanuit de overlegmomenten zorgactiviteiten in ondersteuningsgroepen voor leerlingen met een individuele zorgfiche. Voor kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong stellen de teamleden verrijkingsgroepen samen. Deze leerlingen krijgen uitdagende opdrachten. Een leraar bewegingsopvoeding volgt de motorische competenties op, remedieert indien nodig, vooral gericht op grove motoriek.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering

*Interne expertise
Nascholingen*

De school werkt nauw samen met een extern ondersteuningsinitiatief. Het team doet indien nodig beroep op de pedagogische begeleidingsdienst. Een leraar volgt specifieke nascholing voor het leergebied muzische vorming en is aangesteld als kunst- en cultuurcoördinator. Leraren volgen - vooral schoolgebonden - nascholingen in het kader van de prioriteiten, onder meer voor wiskundige initiatie, en vanuit het aanbod van de eigen scholengroep. Het geleerde krijgt een vervolg op de teamvergaderingen. De werkgroepen werken actiefiches uit. In deze kleuterschool heerst een goede cultuur om te leren van elkaar. Het team benut de interne expertise.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Het team van de lagere afdeling bereikt met haar leerlingen de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. Het leerlingenwerk, de planningsdocumenten en de resultaten van de evaluaties wijzen op een doelgerichte aanpak. Alle domeinen komen vrij evenwichtig aan bod. De leraren vertolken in groeiende mate hun visie die de nadruk legt op een gedifferentieerde aanpak en zelfsturing door de leerlingen.

Curriculum
Onderwijsaanbod

*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

De leraren baseren het onderwijsaanbod op de leerplannen van het eigen net en gebruiken een onderwijsleerpakket om de verticale samenhang te bewaken. Zij gaan kritisch met het leerpakket om en sturen het onderwijsaanbod bij waar nodig. De leraren bewaken de doelen met een digitaal planningsdocument. De leraren plannen hun aanbod vanuit een jaar-, week- en dagplan. Naast de leerplandoelen nemen de leraren ook operationele doelen op in hun planningsdocumenten. Leraren reflecteren geregeld over het onderwijsaanbod, de didactische aanpak en de leervorderingen van de leerlingen.

De outputgegevens die de school voorlegt, wijzen op relatief sterke resultaten. Het team analyseert de evaluatiegegevens van eigen gestandaardiseerde en externe eindtoetsen en grijpt deze aan om het onderwijsaanbod en de -aanpak voor dit leergebied te versterken. Zo werkt het team onder meer aan de

optimalisering van het aanbod voor de domeinen getallen, meten en probleemoplossend denken. Op dit ogenblik werkt het team samen met een extern ondersteuningsinitiatief aan de probleemoplossende vaardigheden en strategieën. Leraren werken hun lessen wiskunde uit met oog voor 'rekenverhalen'. Zij vertrekken vanuit realistische contexten die een rekenprobleem bevatten. In verschillende groepen betrekken leraren de leerlingen bij de opbouw van deze probleemverhalen. Met dagelijkse oefening tracht het team de motivatie, de interesse en de wiskundige inzichten en vaardigheden bij de leerlingen te verhogen. Het kernteam werkt aan de visuele ondersteuning voor wiskunde, met aandacht voor strategieën, heuristieken, algoritmes en onthoudkaarten en streeft naar een optimale verticale samenhang.

Ondanks recente afspraken voor meten blijft dit domein iets lager scoren. Ook hier zet het team verder op in, al vanaf de kleuterafdeling. Een aantal acties is al zichtbaar in de klaspraktijk van de meeste leraren. Zij geven wel aan dat ze nog actiever kunnen meten.

Het team heeft in een nascholingsproject kennis gemaakt met de principes van het ADI-model (Activerende Directe Instructie). Hierdoor verhoogt de aandacht voor een effectieve en efficiënte didactische aanpak en doelgerichte begeleiding van de leerlingen. Hierbij verlengen de leraren de instructietijd voor wie het nodig heeft en dagen ze sterkere leerlingen uit. Bij sommige leraren zijn de principes al goed herkenbaar in de onderwijspraktijk, anderen zijn op zoek naar een efficiënte aanpak. In de meeste klassen krijgen de leerlingen kansen om zelfstandig, actief en constructief te leren. Zij krijgen hierbij ondersteuning van de zorgleraren.

Er zijn voor wiskunde al enige afspraken over de niveaus heen gemaakt, zowel met de leraren van de kleuterafdeling als met de leraren van de secundaire afdeling op de eigen campus. Dit overleg kan volgens de teamleden zeker nog worden verder gezet om de aansluiting op een volgend niveau te versterken.

Het team werkte een gradueel uitgebouwde leerlijn uit voor leren leren. De school ontwikkelde een huiswerkbeleid. Leraren leren de leerlingen plannen en hebben veel aandacht voor hun werkhouding.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

Het team heeft het aantal lestijden wiskunde afgestemd op de verwachtingen van het eigen onderwijsnet.

Het klasmanagement voor wiskunde verschilt nog van leraar tot leraar. Dagelijks voorzien de leraren tijd voor hoofdrekenen en rekenverhalen. In sommige groepen is het duidelijk dat de leerlingen plezier beleven aan wiskunde.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De klasinrichting voor wiskunde is in de lagere afdeling weinig functioneel. Er zijn grote onderlinge verschillen voor wat de visuele ondersteuning en materialen voor wiskunde betreft, ook tussen de parallelklassen. De leraren gebruiken de ICT-middelen om hun lessen uit te werken, te presenteren en om te differentiëren.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Het team voert een sterk outputbeleid. De school toont degelijke, aanvaardbare resultaten voor eigen, gestandaardiseerde evaluaties en genormeerde eindtoetsen. Leraren maken kwantitatieve en kwalitatieve foutenanalyses waarna de zorgcoördinator de evaluatieresultaten verzamelt en verder op schoolniveau analyseert. Jaarlijks organiseert de school een outputoverleg. Vanuit de bevindingen die hieruit voortvloeien, onderneemt het team acties om het wiskunde-aanbod gericht bij te sturen. Het beleid neemt de doelen en acties op in het schoolontwikkelingsplan. De analyse van de resultaten op leerling-,

klas- en schoolniveau, wijst op een duidelijke vooruitgang voor wiskunde, in het bijzonder voor hoofdrekenen en getallenkennis.

Alle leraren benutten de beschikbare evaluatiegegevens om gericht te remediëren, te differentiëren en zo nodig individuele of groepstrajecten uit te stippelen.

De klassenraad neemt de behaalde resultaten voor wiskunde, samen met de resultaten van de andere leergebieden, de vaardigheden, de attitudes en de studiehouding, mee in rekening voor de toekenning van de getuigschriften. Dit overleg vindt tijdens het eerste trimester ook tussentijds plaats. Het team maakt een prognose en informeert de ouders proactief in het kader van het inschrijvingsbeleid voor Brussel.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
*Interne en externe
communicatie
Evenwichtig en volledig*

De leraren rapporteren uitgebreid en doelgericht over de resultaten voor alle domeinen van wiskunde. Zij geven bijkomende informatie met degelijke en relevante commentaar. Leerlingen met een individueel curriculum kunnen rekenen op een gedifferentieerde rapportering.

Begeleiding
Leerbegeleiding
*Beeldvorming
Zorg*

De school werkte een visie op zorg uit en maakt deze waar op de klasvloer. De klemtoon ligt op het handelingsgericht werken waarbij de leraar de spilfiguur voor de zorg in de eigen klasgroep is. De onderwijsbehoefte van elke leerling staat centraal. Hiervoor werkt het team een systeem uit waarbij de leraren drie lestijden per week benutten voor remediëring en differentiatie.

De klasleraar voorziet taken op maat van elke leerling, ook voor wiskunde. Voor leerlingen met een leervoorsprong maakt de leraar de leerstof compacter waardoor ruimte vrijkomt voor uitdagende taken. Een zorgleraar ondersteunt tijdens deze differentiatiemomenten. Om deze lessen samen uit te werken communiceren en overleggen de leraren geregeld.

Het team slaagt erin om een goed beeld te vormen over de wiskundige kennis en vaardigheden van de leerlingen. Het digitale volgsysteem is in opbouw. Het team bespreekt de toetsresultaten en de sociale aspecten op een pre-multidisciplinair overleg. De leraren verfijnen de bevindingen voor de zorgleerling vanuit een degelijke zorgvraag tijdens een multidisciplinair overleg. Voor enkele leerlingen zijn er individuele trajecten voor wiskunde uitgezet. De leraren bespreken deze leerlingen op geregelde tijdstippen en volgen ze op met een degelijk gestoffeerd individueel handelingsplan. Leerlingen die minder goed scoren op een (deel)vaardigheid krijgen opvolging met een zorgplan. Het team betreft de ouders en leerlingen bij de leerbegeleiding.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
*Nascholingen
Interne expertise*

Het team heeft voor wiskunde al een ingrijpend traject afgelegd. Leraren hospiteren, volgen nascholingen en overleggen formeel en informeel. Het beleid organiseert studiedagen met hulp van externe ondersteuningsinitiatieven, onder meer rond rekenverhalen en differentiatie. Verdere stappen zijn in het schoolontwikkelingsplan opgenomen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Het team van de lagere afdeling bereikt met haar leerlingen de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate. De achterliggende visie van het leerplan muzische vorming is nog onvoldoende herkenbaar in de klaspraktijk en de verschillende domeinen van dit leergebied komen niet op een evenwichtige, gevarieerde en samenhangende wijze aan bod. De beperkte evaluatiegegevens maken het bovendien moeilijk om de evolutie van de leerlingen voor dit leergebied systematisch op te volgen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het team ontwikkelt een schooleigen visie met het oog op de implementatie van muzische vorming. Het beleidsplan kunst- en cultuureducatie heeft als missie om leerlingen de mogelijkheid te geven actief en productief deel te nemen aan cultuur, hiervan te genieten en hun plaats te vinden in de maatschappij. De sterke koppeling aan de prioriteiten en het opvoedingsproject toont aan dat de school buiten het cognitieve aspect ook in toenemende mate oog heeft voor de brede ontwikkeling van de leerlingen.

Het team opteerde om de domeinen stapsgewijs aan te pakken. Het verkende de leerplannen voor beeld en drama tijdens studiedagen. Door deze fragmentaire aanpak op lange termijn dreigen de uitgangspunten van de eindtermen en het leerplan voor muzische vorming verengd te worden. De samenhang tussen de verschillende domeinen van muzische vorming en tussen muzische vorming en de andere leergebieden staat nog niet op punt. Hierop heeft het team nog niet diepgaand gereflecteerd. Enkele leraren koppelen hun onderwijsaanbod al wel aan de inhouden voor taal en wereldoriëntatie.

Om het evenwicht tussen de verschillende domeinen te bewaken werken de leraren aan de implementatie van een bewakingsinstrument. Uit de planningsdocumenten en gesprekken blijkt dat het voor sommigen nog moeilijk is om afstand te nemen van de traditionele overbelichting van de domeinen beeld en muziek. De aandacht voor de domeinen drama, media en beweging is divers en nog een werkpunt.

Vooralsnog hebben de meeste leraren nog geen zicht op de aangeboden en bereikte doelen. Ze plannen hun lessen in functie van de thema's, de tijd van het jaar en de interesses van leerlingen.

De leraren hebben een beperkt zicht op de verticale samenhang. Hierdoor hebben zij moeite om overlappingen of hiaten te ontdekken.

De school stelde een kunst- en cultuurcoördinator aan, die samen met de leden van de werkgroep muzische vorming een schoolgebonden actiefiche opstelt. Hierin zijn de krachtlijnen, doelen en activiteiten rond muzische vorming uitgewerkt. De school kiest ervoor dat de leraren loskomen van een te sterke aandacht voor het afgewerkte product en dat zij de impressie, de beleving en het leerproces centraal plaatsen. De coördinator richt zich op de ontwikkeling van de plannen, de materiële ondersteuning, de samenwerking met externen en de beoordeling en organisatie van het cultuuraanbod. Momenteel ligt de klemtoon vooral op leerlinggebonden activiteiten en in mindere mate op de ondersteuning, toerusting en coaching van de leraren. De communicatie en samenwerking met de leraren kan hierdoor nog aan kracht winnen. Sommige leraren hebben moeite om het eigen onderwijsaanbod voor muzische vorming autonoom in handen te nemen.

	De school doet beroep op culturele experts en organiseert projecten en klasdoorbrekende activiteiten. Het cultuuraanbod is de laatste jaren sterk uitgebreid. Leraren gaan hier graag op in. Tijdens de muzische week organiseren de leraren gevarieerde muzische activiteiten en komen alle domeinen intensief en samenhangend aan bod. Het is dit klimaat dat de school kan en wil aangrijpen om muzische vorming ook in de andere lessen muzische vorming uit te bouwen.
Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Klasmanagement</i>	De meeste leraren besteden volgens de richtlijnen van het eigen onderwijsnet voldoende onderwijstijd aan de muzische activiteiten en lessen. In enkele groepen vallen deze lessen af en toe weg en worden ze vervangen door lessen rond andere leergebieden. De organisatie van de muzische activiteiten en lessen verloopt in de meeste groepen vlot. Leerlingen krijgen in de meeste klassen de ruimte om zelfstandig of coöperatief aan de slag te gaan.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De school investeert in materialen waarmee de leerlingen muzisch aan de slag kunnen. Het materiaalenaanbod is nog niet optimaal afgestemd op de verwachtingen van het leerplan, onder meer klankinstrumenten en een aantal media-apparaten. Vooralsnog zien we in het klasbeeld weinig muzische sporen. De meeste leraren slagen er nog niet in om hun klas een muzische uitstraling te geven en een ontspannen muzisch klimaat te creëren.
Materieel beheer Infrastructuur	De cultuurcoördinator organiseert in het eigen atelier workshops voor de leerlingen. Leraren gebruiken de grotere zaal of de speelplaats voor bewegingslessen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i>	Het team zoekt naar manieren om het leergebied muzische vorming breed te evalueren. Een eenduidige en transparante visie ontbreekt. Doordachte reflectie met de leerlingen tijdens de activiteiten en na de afronding ervan wint aan belang. Procesgerichte evaluaties en alternatieve evaluatievormen met leerplandoelgerichte criteria komen weinig voor. De leraren reflecteren nauwelijks op de richtlijnen voor proces- en productevaluatie, zoals die onder meer in het leerplan zijn opgenomen.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe communicatie</i> <i>Evenwichtig en volledig</i>	Rekening houdend met het voornemen van de school om talenten te ontdekken en te ontwikkelen en om de interesses van de leerlingen in kaart te brengen is de rapportering over muzische vorming veeleer summier. Niet alle domeinen komen binnen een redelijke termijn aan bod en de beoordeling is meestal te vaag.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Een aantal leraren heeft specifieke aandacht voor de begeleiding van leerlingen die door motorische problemen moeite hebben met muzische activiteiten. Leerlingen helpen elkaar. Sommige leraren stimuleren de talenten van de leerlingen doelbewust.
Begeleiding Afstemming met partners <i>Samenwerking</i>	De school onderhoudt contacten met Brusselse culturele verenigingen, onder meer in samenwerking met de brede schoolcoördinator van de gemeente. Er loopt een samenwerkingsproject met de academies van dezelfde inrichtende macht, onder supervisie van de cultuurcoördinator.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise</i> <i>Nascholingen</i>	Enkele gezamenlijke acties, zoals de jaarlijkse muzische week en het vervoltraject ervan leiden tot dialoog, een meer planmatige aanpak en een nog bewustere en meer doelmatige omgang met de invulling van de verschillende domeinen voor muzische vorming. Het team beseft dat het tijd is om een extra inspanning te leveren, tussentijds te evalueren en het vervoltraject verder uit te zetten met aandacht voor de visie en de uitgangspunten van de eindtermen en het leerplan muzische vorming. Er is ruim voldoende interne expertise aanwezig om deze taak tot een goed einde te brengen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin wordt onderwezen en leerlingen begeleidt. Uit haar werkwijze blijkt dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen. Opgemerkte tekorten vinden we terug in de plannen die de beheersing ervan regelen. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt en de aanpak van andere tekorten is gepland. De uitwerking van de plannen is concreet en realistisch.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst en de externe dienst blijkt dat er enkele tekorten werden opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. Deze zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien.

De meeste lesplaatsen werden tijdens de doorlichting bezocht. De vaststellingen in documenten van deskundigen, stemmen grotendeels overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Tijdens het bezoek ter plaatse merkte het inspectieteam op dat er enkele aandachtspunten kunnen weerhouden kunnen. Zo is het schoolmeubilair nog niet in elke klas optimaal afgestemd op de ergonomie van de leerlingen. De sanitaire voorzieningen voor de volwassenen staan niet helemaal op punt. De school beschikt over voldoende binnenruimte om de leerlingen bij regenweer binnen te laten spelen, maar de beschikbare overdekte buitenruimte is echter beperkt.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de aandachtspunten efficiënt aan te pakken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Sociale en emotionele begeleiding

- Doelgerichtheid** Het schoolteam zet zich met volle overgave in voor de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen. Ook het welbevinden en de betrokkenheid van de leraren en de ouders krijgen de nodige aandacht. Het team legt in de eigen schoolvisie accenten op respect, goede relaties en een positieve en veilige sfeer, op school- en klasafspraken en op emancipatorisch onderwijs.
- Ondersteuning** Een aantal acties kadert in de preventieve basiszorg. De school werkt preventief aan een veilig basisklimaat, aan betrokkenheid en sociale relaties met een project rond 'evenwaardigheid'. De schoolleiding geeft het goede voorbeeld door ook respectvol en evenwaardig in dialoog te gaan met het lerarenteam. Een werkgroep ondersteunt de uitwerking van het project in samenwerking met een externe begeleider. Het team informeerde ouders over deze aanpak. In het schoolreglement zijn duidelijke leefregels opgenomen. Het team is consequent bij de uitvoering van orde- en tuchtmaatregelen. De leraren brengen de conflicten in kaart en bedenken oplossingen. Elke groep heeft haar eigen regels en afspraken. De leerlingen worden zoveel mogelijk betrokken bij de opstelling van klasregels. Het team dacht al na over de optimalisering van de speelmomenten en de inrichting van de speelplaats. De leerlingen van de lagere afdeling spelen deels op hetzelfde moment met de leerlingen van de secundaire afdeling. Hierover zijn afspraken gemaakt.
- Het team nodigt de leerlingen uit om mee na te denken over sociale vaardigheden. Zo zijn de leerlingenraad en het klasforum waardevolle initiatieven. De school ontwikkelde een antipestbeleid. Ondanks al deze inspanningen zijn er nog verschillen te merken in de mate waarin het klasklimaat veilig en positief is. Enkele klasgroepen hebben ondersteuning nodig om respectvol te leren omgaan met leeftijdsgenoten en volwassenen. Hier kan de school nog verder in investeren vanuit een preventieve aanpak, uitgaande van de eigen visie.
- In de school is een leraar informeel aanspreekpunt voor leraren en leerlingen met socio-emotionele zorgbehoeften. De leraar verzorgt de gesprekken en legt contacten met ouders en externen indien nodig.
- Doeltreffendheid** De klasleraren brengen het welbevinden, de betrokkenheid en de sociale relaties van de leerlingen in kaart. Zij analyseren deze gegevens en bespreken de resultaten, ook met de leerlingen.
- Tijdens het veelvuldig informeel en formeel teamoverleg reflecteert het team op de verschillende acties die lopen of nog ontbreken om te zorgen voor een effectieve sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen.
- Leraren hebben bij de rapportering aandacht voor de aspecten welbevinden, werkhouding en gedrag van de leerlingen.
- Ontwikkeling** Het schoolteam staat open voor nieuwe ontwikkelingen om de leerlingen sociaal en emotioneel te ondersteunen. De schoolleiding organiseert studiemomenten, maar ook leraren nemen individuele professionaliseringsinitiatieven. Het team wil verder inzetten op het welbevinden en de betrokkenheid van alle participanten en wil vooral consolideren wat er al is verwezenlijkt.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De school heeft een impliciete visie op evaluatie. Het schoolteam toont aan dat ze de evaluatiegegevens gebruikt om het leerproces van de leerlingen te ondersteunen, na te gaan of de gestelde leerdoelen op het einde van een leer- of onderwijsperiode zijn bereikt en om schoolverbeteringsprocessen aan te sturen. De leraren steunen voor hun evaluaties op de eigen en methodegebonden evaluaties. Leerplannen vormen nog in beperkte mate de inspiratiebron bij de ontwikkeling van een schooleigen visie op de evaluatiepraktijk.
- Ondersteuning** In de kleuterafdeling nemen de leraren schoolrijpheids- en taalvaardigheidstesten af. Zij observeren, analyseren en bespreken de gegevens als basis voor de zorginterventies. Dit gebeurt vanuit een positieve benadering van de kleuter. De meeste observaties zijn vooralsnog leraargebonden. Het kleuterteam ontwikkelt ook nieuwe observatie-instrumenten, recent al voor wiskundige initiatie.
- In de lagere afdeling is de evaluatiepraktijk verschillend per leergebied. De leraren gebruiken toetsen van onderwijsleerpakketten en maken ook eigen toetsen aan. Fouteninventarissen en degelijke foutenanalyses leiden tot remediëring en differentiatie. Tijdens de lessen hebben de leraren in toenemende mate aandacht voor tussentijdse evaluatiemomenten en voor procesevaluatie. De leraren brengen het welbevinden, de vaardigheden en attitudes met verschillende observaties, enquêtes en bevestigingen in kaart, soms met oog voor de talenten van de leerlingen. In sommige groepen krijgen leerlingen mogelijkheden om elkaar te evalueren.
- In de lagere afdeling helpen de zorgleraren vooral vraaggestuurd om vanuit de evaluaties gericht gedifferentieerde acties op te zetten. De teamleden stemmen de evaluatie voor leerlingen met een individueel zorg- of handelingsplan soms af op hun mogelijkheden en rapporteren hierover met afgesproken codes.
- Doeltreffendheid** Het outputbeleid is gericht op leerlingenondersteuning én op kwaliteitszorg op schoolniveau. Het zorgteam en de klasleraren analyseren de beschikbare evaluatiegegevens verkregen met zowel methodegebonden testen, eigen testen als gestandaardiseerde testen efficiënt en gebruiken ze om leerlingen individueel of in groep te begeleiden. Bij een jaarlijks outputgesprek maakt het team afspraken om het aanbod op klas en schoolniveau te optimaliseren. Het nieuwe digitale leerlingvolgsysteem ondersteunt het team hier in toenemende mate bij. De school heeft duidelijke criteria vooropgesteld om de getuigschriften uit te reiken. De eindtermen en de resultaten van methodegebonden toetsen en van genormeerde eindtoetsen zijn de basis om de leerlingen tijdens de klassenraad te bespreken. De meeste leerlingen behalen de meerderheid van de vooropgezette doelen.
- Ontwikkeling** De school ontwikkelde al deskundigheid over de evaluatiepraktijk, vooral gestuurd vanuit de schoolleiding, de werkgroepen en de zorgcoördinatie. De school is er zich van bewust dat ze nog werk voor de boeg heeft om de evaluatiepraktijk te optimaliseren. Het team maakt hier een prioriteit op korte termijn van. De actuele initiatieven vormen een goede basis om verdere stappen te zetten, ook in functie van de minder cognitieve leergebieden.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Voor de pedagogische en didactische aansturing van het beleid laat de directeur zich ondersteunen door een kernteam. Dit zet mee lijnen uit, denkt na over de prioriteiten en bereidt de vergaderingen mee voor. Leraren participeren in pedagogisch-didactische werkgroepen. De schoolleiding zet coördinatoren in, onder meer voor talen- en gezondheidsbeleid, voor kunst- en cultuureducatie, zorg en ICT. Zij benut de talenten van leraren.
- Het team legt de lat hoog, formuleert leervragen en zet de prioriteiten uit op korte en langere termijn. Het relatief groot aantal werkpunten wijst op een sterk engagement. De wijze waarop leraren de werkdruk ervaren is divers. Het welbevinden van de leraren werd in kaart gebracht door een externe partner, vooral met accent op psychosociale belasting (planlast, werkdruk,...). Deze gegevens zijn nog steeds onderwerp van overleg.
- Het team organiseert teambuildingsactiviteiten. De directeur peilt naar het welbevinden op functioneringsgesprekken en tijdens informele gesprekken. De directeur is betrokken en punctueel. Zij heeft een heldere visie, een sterke impact op de schoolontwikkeling en wil vooruit met haar school en team. Leraren kunnen bij haar terecht met hun kleine en grote bezorgdheden. Zij volgt de schoolwerking nauwlettend op door formele en informele klasbezoeken, functioneringsgesprekken en regelmatige participatie aan overlegmomenten.
- Visieontwikkeling** De school ontwikkelde een schooleigen visie, gebaseerd op het pedagogisch project van het GO!, met accenten op een brede vorming, actief en constructief leren, geïntegreerd werken, differentiatie, emancipatorisch onderwijs, interculturaliteit, sociale vaardigheden en anderstaligheid. Het team maakt deze visie in grote mate waar. De school profileert zich als een school die kwaliteit nastreeft. Het cognitieve aspect blijft belangrijk, maar in toenemende mate slaagt het schoolteam erin om een brede vorming, met oog voor de harmonische ontwikkeling van de leerlingen waar te maken. Het team bouwt aan een positief en veilig schoolklimaat, gezonde onderlinge relaties en sociale vaardigheden. De evolutie naar een school die aandacht heeft voor alle leerlingen, ook zij die extra zorg nodig hebben, is opmerkelijk.
- De school werkt met volgehouden inzet aan de uitwerking van de prioriteiten die zij in haar beleidsplannen formuleerde. Zo ontwikkelde het team al een visie op zittenblijven, werkhouding, zorg, en huistaken-, talen- en cultuurbeleid.
- Besluitvorming** Alle wettelijke overlegorganen krijgen een plaats. De school richtte functionele overlegplatformen op. Ook het informeel overleg heeft een impact op de besluitvorming. Het zorgoverleg tussen de klasleraren en de zorgleraren en de zorgondersteuners onderling is kwaliteitsvol. Het kernteam, met participatie van de externe ondersteuner, en de werkgroepen trekken met werkfiches de vernieuwingen binnen de school mee op gang. De personeelsvergaderingen verlopen efficiënt. Het schoolbeleid biedt de leraren de kans om actief mee te bouwen. De leerlingen hebben inspraak in de leerlingenraad.

Kwaliteitszorg	Het team reflecteert structureel op de schoolwerking, de output, het welbevinden van de leerlingen, de tevredenheid van de ouders, externe evaluaties en de samenwerking met de verschillende partners om de schoolwerking te versterken. Jaarlijks stelt het team de doelen bij. De school benut de talenten van de leraren en legt bij de deskundigheidsbevordering de klemtoon op teamgerichte nascholing. Zij evalueert zichzelf, de leerlingen en de partners geregeld, peilt naar het welbevinden en gebruikt deze evaluatiegegevens om de schoolwerking bij te sturen. Het team volgde de aanbevelingen uit de vorige externe controle nauwgezet op. De ouders hebben hoge verwachtingen en zijn kritisch maar ook betrokken. Deze school spant zich in om de leraren te coachen, onder meer voor muzische vorming, om zo de expertise te vergroten. Leraren hospiteren bij elkaar. De samenwerking met een extern ondersteuningsinitiatief is een meerwaarde voor de kwaliteitsverhoging van deze school. Er zijn jaarlijks uitwisselingen met teamleden van de andere basisscholen van de scholengroep. De school participeert aan projecten, onder meer voor muzische vorming en rond anderstaligheid.
Talenbeleid	Het schoolteam ontwikkelde een actuele visie op talenbeleid. Het besteedt veel aandacht aan de kwaliteit van de communicatie met de leerlingen en de ouders. Hierbij primeren de inhoudelijke boodschap en het welbevinden. De school staat open voor de kansen die de aanwezige taaldiversiteit haar biedt en tracht deze positief aan te wenden bij het leerproces. Geregeld staat het team stil bij wat lesgeven in een meertalige context voor hen betekent. Leraren verruimen hun didactische inzichten, reflecteren op het gevoerde talenbeleid en sturen de aanpak bij. Momenteel bevordert het team de leescultuur op school. De school investeert in het project Stimulerend Meertalig Onderwijs Brussel (STIMOB). Ze biedt ook buiten de lestijden diverse activiteiten in verschillende talen aan. Het team doet ook mee aan het Validiv-project, een onderzoeks- en ontwikkelingsproject met als doel de aanwezige meertaligheid als een troef te benutten binnen een krachtige leeromgeving die ook het Nederlands ten goede komt. Het team staat open voor de expertise van de pedagogische begeleidingdienst en externe Brusselse ondersteuningsinitiatieven om nieuwe ideeën uit te werken en te implementeren. Een taalcoördinator en een werkgroep talenbeleid vergroten de betrokkenheid van het gehele team en beogen de verdere optimalisering van het taalonderwijs.
GOK- en zorgbeleid	De school baseert haar zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van leerlingen(groepen) in kaart brengen. Het schoolteam heeft een visie op de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties die het schoolteam op leerling-, leraren- en schoolniveau uitwerkt, sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook aandacht voor kleuterparticipatie en voor de afstemming van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Deliberatie Ondanks het tekort voor muzische vorming in de lagere afdeling besluit het inspectieteam de doorlichting in de lagere afdeling toch met een gunstig advies. De school toont aan dat ze over voldoende beleidskracht en zelfevaluerend vermogen beschikt om het tekort voor muzische vorming weg te werken. Het inspectieteam rekent erop dat het team van de lagere afdeling de inspanningen die het levert om dit tekort weg te werken zal aanwenden om de visie op de eindtermen en de leerplannen diepgaander te bestuderen en om het onderwijsaanbod, de onderwijspraktijk en de evaluatie beter te laten aansluiten op de uitgangspunten ervan.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het doelgericht en evenwichtig aanbod voor wiskundige initiatie en muzische vorming in de kleuterafdeling.
- De preventieve aandacht voor de motorische ontwikkeling in de kleuterafdeling.
- De groeiende afstemming van het onderwijsaanbod op de uitgangspunten en doelen van de leerplannen.
- De initiatieven om het aanbod voor wiskunde te optimaliseren.
- De aandacht voor actieve en interactieve werkvormen.
- Het groeiende aanbod van de culturele activiteiten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het gebruik van de outputgegevens op leerling-, groeps- en schoolniveau.
- Het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid in deze school vanuit een gedragen visie, een adequate leerbegeleiding en ondersteund en gecoördineerd door een bekwaam zorgteam.
- De beeldvorming over de ontwikkeling van de leerlingen.
- De bekommernis voor de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen.
- De aandacht voor evenwaardigheid en respect.
- Het groeiboekje in de kleuterafdeling.
- De evaluatie- en rapporteringspraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het participatief beleid waarbij het team betrokken wordt bij de schoolontwikkeling.
- De efficiënte overlegcultuur.
- De leerlingen- en ouderparticipatie.
- De uitwerking van een schoolspecifiek pedagogisch project met oog voor missie en visie.
- De waardevolle ondersteuning door het schoolbestuur, het extern ondersteuningsinitiatief en de pedagogische begeleidingsdienst.
- De werking rond meer- en anderstaligheid en de visie op talenbeleid.
- Het zelfreflecterend vermogen van het team.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De verhoging van de muzische uitstraling in de lagere afdeling.
- De optimalisering voor de materiële uitrusting voor de domeinen muziek en media.
- De aandacht voor het domein meten in de lagere afdeling.
- De optimalisering van de klasinrichting en de visuele ondersteuning in de lagere afdeling onder meer voor wiskunde.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De verdere ontwikkeling van het observatiesysteem in de kleuterafdeling.
- De afstemming van de evaluaties op de leerplandoelen, vooral voor de minder cognitieve leergebieden in de lagere afdeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- De verankering van de schoolafspraken, de afronding van langlopende schoolprioriteiten en de borging van de verworvenheden in het schoolwerkplan.
- De bewaking van de werkdruk van de leraren.
- De verdere visieontwikkeling.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De systematische uitbouw van een voldoende volledig, doelgericht, evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod voor het leergebied muzische vorming in de lagere afdeling, afgestemd op de verwachtingen van het leerplan om met de leerlingen de eindtermen te bereiken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Paul VANHAUTE de inspecteur-verslaggever	Katinka BOEYKENS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	